

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Anna Dziergawka

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **A.M.**

skazanego za czyn z art. 258 § 2 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w trybie art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw.
z art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 27 listopada 2024 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 13 grudnia 2023 r., sygn. II AKa 65/23
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Siedlcach z 9 czerwca 2022 r.,
sygn. II K 48/21

1. na podstawie art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. uchyla wyrok Sądu
Apelacyjnego w Lublinie z 13 grudnia 2023 r., sygn. II AKa 65/23 w
zaskarżonej części oraz poprzedzający go wyrok Sądu I instancji w
zakresie orzeczonej w pkt. XV nawiązki i przekazuje sprawę w
uchylonej części Sądowi Okręgowemu w Siedlcach do ponownego
rozpoznania,

2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

Anna Dziergawka Małgorzata Bednarek Ryszard Witkowski

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 9 czerwca 2022 r., sygn. II K 48/21, Sąd Okręgowy w Siedlcach uznał m.in. A.M. winnym czynu określonego w:

1. art. 53 ust. 1 a i 2 w zb. z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zb. z art. 165 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za ten czyn na podstawie art. 53 ust. 1 a i 2 k.k. w zw. z art. 57 b k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 300 (trzystu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawkiiennej na kwotę 50 (pięćdziesięciu) złotych; na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego przepadek korzyści majątkowej uzyskanej z przestępstwa w kwocie 19.712 (dziewiętnaście tysięcy siedemset dwanaście) złotych; na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł od oskarżonego na rzecz Stowarzyszenia M. ul. [...] W. nawiązkę w kwocie 6.000 (dziesięciu tysięcy) złotych;
2. art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i na podstawie art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 57 b k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 300 (trzystu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawkiiennej na kwotę 100 (stu) złotych; na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł od oskarżonego na rzecz Stowarzyszenia M. ul. [...] W. nawiązkę w kwocie 5.000 (pięciu tysięcy) złotych;

3. art. 258 § 2 k.k. i w oparciu o ten przepis wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
4. art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i na podstawie art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawkiiennej na kwotę 50 (pięćdziesięciu) złotych; na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł od oskarżonego na rzecz Stowarzyszenia M. ul. [...] W. nawiązkę w kwocie 1.000 (jednego tysiąca) złotych;
5. art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za ten czyn wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawkiiennej na kwotę 50 (pięćdziesięciu) złotych; na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł od oskarżonego na rzecz Stowarzyszenia M. ul. [...] W. nawiązkę w kwocie 1.000 (jednego tysiąca) złotych;

Na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 86 § 1 k.k. wymierzone wobec oskarżonego A.M. jednostkowe kary pozbawienia wolności oraz jednostkowe kary grzywny sąd I instancji połączył i wymierzył mu karę łączną 8 (ośmiu) lat pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wysokości 450 (czterystu pięćdziesięciu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawkiiennej na kwotę 50 (pięćdziesięciu) złotych.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, któremu to rozstrzygnięciu zarzucił obrazę art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. i art. 410 k.p.k., art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 k.p.k. pkt 3 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., błąd w ustaleniach faktycznych oraz orzeczenie rażąco niewspółmiernie surowej kary w wymiarze łącznym 8 lat bezwzględego pozbawienia wolności.

Wyrokiem z 13 grudnia 2023 r., sygn. II AKa 65/23, Sąd Apelacyjny w Lublinie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od powyższego wyroku wniósł obrońca A.M., w której podniósł zarzut rażącej obrazu przepisów prawa karnego procesowego, która miała istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k., polegająca na orzeczeniu nawiązki w sposób uniemożliwiający wykonanie wyroku, poprzez wskazanie w punkcie XV wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 9 czerwca 2022 r. wysokości nawiązki w kwocie 6.000 zł, a następnie opisanie wysokości tej kwoty słownie "dziesięciu tysięcy" złotych, co zostało utrzymane w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, przewidzianą w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k.

Stawiając powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 13 grudnia 2023 r. wydanego w sprawie oznaczonej sygn. akt II AKa 65/23 oraz wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z 9 czerwca 2022 r. w sprawie o sygn. akt II K 48/21 i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zamieszczenie w treści wyroku dwóch odmiennych oznaczeń określających wysokość nawiązki w istocie powoduje niemożność ustalenia, w jakim wymiarze faktycznie ją orzeczono. Taki sposób procedowania nie tylko jest sprzeczny z wynikającym z treści art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. wymogiem redagowania orzeczenia, w tym także rozstrzygnięcia co do wysokości nawiązki, w sposób zrozumiały i jednoznaczny, ale również powoduje wewnętrzną sprzeczność wyroku, uniemożliwiającą w tej części jego wykonanie.

Jednocześnie podnieść należy, że wada, jaką obciążone jest rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego, w realiach tej sprawy nie może być potraktowana - jak postuluje to prokurator w odpowiedzi na kasację - jako oczywista omyłka pisarska i sprostowana

w trybie art. 105 k.p.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie podkreśla

się, że zawarta w wyroku sprzeczność przy orzekaniu między reakcją karną wyrażoną cyfrą a wyrażoną słownie, nie jest możliwa do usunięcia ani w trybie przepisów prawa karnego wykonawczego, ani też w oparciu o art. 105 § 1 k.p.k., jako tzw. oczywista omyłka pisarska. Sprostowanie bowiem orzeczenia w zakresie oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej nie może sprowadzać się do sprostowania w tym trybie merytorycznych elementów wyroku, jeżeli po dokonaniu przez sąd analizy treści wyroku, przy uwzględnieniu kwalifikacji prawnej przypisanego przestępstwa, podstaw skazania i wymiaru kary, nie zostanie wyeliminowana rozbieżność w sposobie wyrażenia - jak w omawianym przypadku - wysokości nawiązki, która była możliwa do orzeczenia na podstawie wskazanych przepisów prawa – co jasno wynika z treści przywołanej przez prokuratora uchwały Sądu Najwyższego z 28 czerwca 2018 r., sygn. I KZP 2/18. Sąd I ani sąd II instancji nawet nie podjął próby chociażby uzasadnienia wysokości orzeczonych nawiązek, pozostała w związku z tym jedynie rozbieżność wskazana przez skarżącego a uwidoczniła w treści pkt. XV sentencji wyroku sądu I instancji.

W rozpoznawanej więc sprawie, w wyniku zredagowania treści zaskarżonego orzeczenia w sposób rażąco sprzeczny z wymogami art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k., przez różne określenie zapisem cyfrowym i słownym wysokości nawiązki orzeczonej w pkt. XV wyroku sądu I instancji, zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. w postaci sprzeczności w treści orzeczenia, uniemożliwiającej jego wykonanie, której nie dostrzegł sąd odwoławczy.

Z tego powodu Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie i utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Siedlcach w części dotyczącej orzeczonej w pkt. XV wyroku sądu I instancji – nawiązki.

W postępowaniu ponownym sąd, któremu sprawę przekazano do ponownego rozpoznania orzekając na nowo wysokość nawiązki uniknie stwierdzonego uchybienia.

Nadto wskazać należy, że Sąd Najwyższy związany jest jedynie granicami zaskarżenia i podniesionych zarzutów co powoduje, że nie wiążą go wnioski zawarte w kasacji. Tak jest zarówno w wypadku rozpoznawania kasacji na rozprawie, jak i rozpatrzenia jej na posiedzeniu wyznaczonym w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Stąd też

zawarty w kasacji obrońcy skazanego - będącej przedmiotem rozpoznania niniejszego postępowania - wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, nie jest ani dla sądu kasacyjnego wiążący, ani też nie uniemożliwia uwzględnienia tej kasacji w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Koniecznym i jedynym tego warunkiem jest spełnienie wymogu oczywistej zasadności tej kasacji. Ten wszak nakazuje uwzględnienie kasacji „w całości”, ale w zakresie podniesionych w niej zarzutów, nie zaś także co do wniosku o sposobie rozstrzygnięcia sądu kasacyjnego (por. również wyrok Sądu Najwyższego z 5 grudnia 2013 r., V KK 335/13). W związku z powyższym wniosek obrońcy o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania jako wykraczający poza zakres podniesionego zarzutu nie mógł być uwzględniony, gdyż wystarczającym było uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku sądu I instancji w części wskazanej w pkt. 1 wyroku.

Rozpoznanie oraz uwzględnienie kasacji w postulowanym przez skarżącego kierunku krótko po jej wpłynięciu do Sądu Najwyższego czyniło natomiast bezprzedmiotowym wypowiedanie się co do wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego nią orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

Anna Dziergawka Małgorzata Bednarek Ryszard Witkowski

[WB]

[ał]]